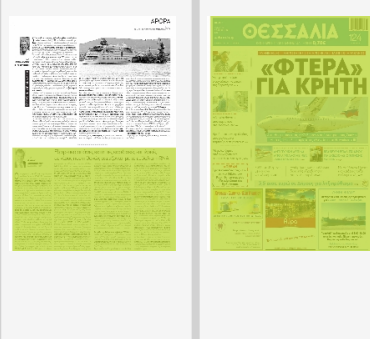

Εξαιρετικά σπάνιες και ήπιες καρδιακές επιπλοκές σε νέους που πιθανώς σχετίζονται με τα εμβόλια mRNA

Πηγή: ΘΕΣΣΑΛΙΑ Σελ.: 25 Ημερομηνία έκδοσης: 16-06-2021

Αρθρογράφος: Επιφάνεια 494.78 cm² Κυκλοφορία: 0

Θέματα: ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ, ΠΡΥΤΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΤΟΥ
ΘΑΝΟΥ
ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ,
πρύτανη του ΕΚΠΑ

Εξαιρετικά σπάνιες και ήπιες καρδιακές επιπλοκές σε νέους που πιθανώς σχετίζονται με τα εμβόλια mRNA

καταγραφής ανεπιθύμητων ενεργειών εμβολίων (VAERS) των ΗΠΑ που συγκεντρώνουν αναφορές ιατρών, αλλά και ασθενών, κατέδειξαν 216 περιστατικά μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας μετά την πρώτη δόση εμβολίου mRNA και 573 μετά την 2η δόση έως τη 31η Μαΐου. Η διάμεση ηλικία των περιστατικών ήταν 30 μετά την πρώτη δόση και 24 μετά τη 2η δόση. Το 75% των περιστατικών αναφέρεται σε άρρενες, ενώ στις ηλικίες 16-24 ο αριθμός περιστατικών υπερβαίνει τον αναμενόμενο για την ηλικιακή ομάδα. Η ανάλυση των δεδομένων υπολογίζει την επίπτωση μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας μετά τη 2η δόση εμβολίου mRNA στην ηλικιακή ομάδα 16 έως 39 ετών σε 16,1 περιστατικά ανά εκατομμύριο. Μεταξύ των αναφερόμενων περιστατικών, σχεδόν όλα ήταν ήπια, με έναρξη πόνου στο στήθος εντός μιας εβδομάδας από τη 2η δόση και ταχεία αποδρόμηση των συμπτωμάτων εντός μιας εβδομάδας και βελτίωση των καρδιακών δεικτών εντός τριών εβδομάδων μετά από έναρξη υποστηρικτικής αγωγής, η οποία περιλαμβάνει μη στεροειδή αντιφλεγμονώδη φάρμακα σε περιπτώσεις περικαρδίτιδας και συνδυασμούς κορτικοστεροειδών και ανοσοσφαιρίνης σε περιπτώσεις μυοκαρδίτιδας (δημοσίευση Pediatrics 2021 Jun 4;e2021052478. doi: 10.1542/peds.2021-052478). Όλοι οι ασθενείς στη συγκεκριμένη δημοσίευση είχαν χαρακτηριστικές ηλεκτροκαρδιογραφικές αλλοιώσεις (ανάσπαση του διαστήματος ST), αύξηση τροπονίνης στο αίμα, διαγνωστική μαγνητική καρδιάς για τα κριτήρια μυοκαρδίτιδας χωρίς οξεία λοίμωξη με COVID-19 ή πολυσυστημικό φλεγμονώδες σύνδρομο. Η μυοκαρδίτιδα είναι συνήθως αποτέλεσμα λοίμωξης από συγκεκριμένους ιούς και αφού το συγκεκριμένο εμβόλιο δεν περιέχει ιό η αιτιολογική σύνδεσή του με περιστατικά μυοκαρδίτιδας παραμένει υπό διερεύνηση. Στην πλειοψηφία των περιπτώ-

σεων μυοκαρδίτιδας ανεξαρτήτως αιτιολογίας, η φλεγμονή του μυοκαρδίου είναι ασυμπτωματική. Σε μια μειοψηφία ασθενών, η μυοκαρδίτιδα εκδηλώνεται ως καρδιακή ανεπάρκεια σε συνδυασμό με αρρυθμίες ή και αιφνίδιο καρδιακό θάνατο. Δεν έχουν αναφερθεί τέτοια σοβαρά περιστατικά συνδεδεμένα με το εμβόλιο BNT162b2 (Pfizer-BioNTech) μέχρι σήμερα. Συμπτώματα όπως πόνος στο στήθος, δύσπνοια ή και αίσθημα παλμών πρέπει να γειρούν την υποψία πιθανώς σχετιζόμενης με το εμβόλιο μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας, αλλά και τον αποκλεισμό άλλων αιτιών μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας. Αξίζει επίσης να σημειωθεί ότι και η COVID-19 μπορεί να προκαλέσει μυοκαρδίτιδα. Μέχρι σήμερα πάνω από 2,2 εκατομμύρια έφηβοι ηλικίας 16-17 έχουν λάβει τις δύο δόσεις του BNT162b2 και πάνω από 3 εκατομμύρια παιδιά έχουν λάβει τουλάχιστον μια δόση του εμβολίου. Οι ρυθμιστικές αρχές επιβεβαιώνουν το όφελος του εμβολίου, το οποίο υπερβαίνει κατά πολύ τον αμφισβητούμενο κίνδυνο σπάνιων ανεπιθύμητων παρενεργειών. Συνολικά, αυτά τα δεδομένα υποστηρίζουν τη συνέχιση του εμβολιαστικού προγράμματος σε εφήβους και νεαρούς ενήλικες. Δεδομένη και επιτακτική κρίνεται η συνεχής φαρμακοεπαγρύπνηση με κύριο άξονα τις αναφορές των επαγγελματιών του τομέα της υγείας και με μοναδικό γνώμονα την ορθή και επιστημονική ανάλυση όλων των διαθέσιμων δεδομένων.

Το στέλεχος delta και τα εμβόλια COVID-19
Καθώς το νέο πολύ μολυσματικό στέλεχος του ιού SARS-CoV-2 «delta» συνεχίζει να κυριαρχεί στην Ινδία και εμφανίζεται και σε άλλα κράτη, οι ειδικοί υγείας επισημαίνουν την αξία του ολοκληρωμένου εμβολιασμού, δηλαδή να έχει λάβει κάποιος και τις δύο δόσεις. Σε μία μελέτη που διενεργήθηκε στο Ηνωμένο Βα-

σίλειο, παρατηρήθηκε ότι μία δόση του εμβολίου της εταιρείας Pfizer δίδει ασφάλεια της τάξης του 33% έναντι στο νέο ινδικό στέλεχος, που ονομάστηκε B.1.617.2, ενώ μετά από δύο δόσεις η προστασία που παρέχει το εμβόλιο φτάνει το 88%. Οι ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Θεοδώρα Ψαλτοπούλου, Πάνος Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα νεότερα δεδομένα. Ήδη με βάση τα δεδομένα αυτά στη Βόρεια Ιρλανδία η απόσταση μεταξύ των δύο δόσεων του εμβολίου της εταιρείας AstraZeneca έχει μειωθεί σε 8 από 10-12 εβδομάδες. Δεν έχουν διενεργηθεί ακόμη μελέτες που να μελετούν την αποτελεσματικότητα του μονοδοσικού εμβολίου της εταιρείας Johnson & Johnson και το εμβόλιο της εταιρείας Moderna. Ο αριθμός των θανάτων στην Ινδία ημερησίως που κυριαρχεί το συγκεκριμένο στέλεχος, άγγιξε τις 6.000. Το στέλεχος αυτό εμφανίζει έντονα συμπτώματα, όπως κοιλιακό άλγος, ναυτία, εμέτους, απώλεια όρεξης, απώλεια ακοής και αρθραλγίες, και σπάνια θρόμβους που μπορεί να οδηγήσουν και σε γάγγραινα. Η Ινδία είναι δεύτερη στον κόσμο σε κρούσματα COVID-19 με 29 εκατομμύρια κρούσματα, μετά τις ΗΠΑ με 33,4 εκατομμύρια, και τρίτη σε θανάτους λόγω COVID-19 με 355.000 θανάτους, μετά τις ΗΠΑ και τη Βραζιλία με 598.000 και 479.000 θανάτους αντίστοιχα. Το νέο στέλεχος delta είναι το επικρατύτερο στέλεχος τώρα στο Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς φαίνεται να ευθύνεται για το 91% των νέων κρουσμάτων. Τα μέχρι τώρα δεδομένα υποστηρίζουν ότι το στέλεχος αυτό είναι 40-60% πιο μεταδοτικό από το στέλεχος άλφα B.1.1.1.7, που επικρατούσε έως τώρα στο Ηνωμένο Βασίλειο. Με βάση τα δεδομένα αυτά οι ειδικοί επισημαίνουν τη σημασία της ολοκλήρωσης του εμβολιασμού.

Οι αναφερόμενες ανεπιθύμητες ενέργειες από τα εμβόλια έναντι της COVID-19 είναι ήπιες, διαρκούν για βραχύ χρονικό διάστημα, ενώ παρατηρούνται κατά 80% με την πρώτη δόση των εμβολίων. Περιλαμβάνουν πυρετό, καταβολή, πονοκέφαλο, μυϊκή άλγη, πόνος και ερυθρότητα στο σημείο της ένεσης, ρίγος, διάρροια, ναυτία. Με τα εμβόλια που βασίζονται στην τεχνολογία του mRNA έχουν αναφερθεί αλλεργικές αντιδράσεις αμέσως μετά τον εμβολιασμό που σε σπάνιες περιπτώσεις μπορεί να είναι και σοβαρές και να χρειάζονται εξειδικευμένη αντιμετώπιση. Τα εμβόλια βρίσκονται υπό κατάσταση συνεχούς επιτήρησης για την ανίχνευση σπάνιων ανεπιθύμητων ενεργειών (φαρμακοεπαγρύπνηση). Το τελευταίο διάστημα οι ρυθμιστικές αρχές σε διάφορες χώρες όπου έχει επιτευχθεί ευρεία εμβολιαστική κάλυψη του πληθυσμού, αναφέρουν σπάνια περιστατικά μυοκαρδίτιδας και περικαρδίτιδας που ενδεχομένως να σχετίζονται με τα εμβόλια mRNA BNT162b2 (Pfizer vaccine) and mRNA-1273 (Moderna vaccine). Αντίστοιχη συσχέτιση δεν έχει παρατηρηθεί με το εμβόλιο Ad26.COV2.S (Janssen/Johnson & Johnson vaccine). Οι ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών Αλέξανδρος Μηριασούλης (επίκουρος καθηγητής Καρδιολογίας) και Θάνος Δημόπουλος (πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα νεότερα δεδομένα σχετικά με τις σπάνιες περιπτώσεις μυοκαρδίτιδας/περικαρδίτιδας που έχουν καταγραφεί σε νέους μετά τον εμβολιασμό με το εμβόλιο BNT162b2 έναντι του SARS-CoV-2. Τα διαθέσιμα δεδομένα από τη βάση